

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

RĪGAS REĢIONĀLĀ NODAĻA

Pils iela 22, Rīga, LV - 1050, tālr. 67213757, e-pasts riga@mantojums.lv, www.mantojums.lv

2019.gada 30.decembrī

Nr. NKMP/2019/14.1-07/6089

NORĀDĪJUMI*par vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa***“Strazdes muižas apbūve un parks”**

(valsts aizsardzības Nr. 7931)

daļas

*vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa***“Korpuss Nr.1”**

(valsts aizsardzības Nr. 8026)

izmantošanu un saglabāšanu

adrese: Rīga, Juglas iela 14

(kadastra apzīmējums 0100 092 2248 001)

1. Norādījumu adresāts: Valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi” (reģ. Nr. 40003294758) juridiskā adrese: Vaļņu iela 28, Rīga, LV-1980.

2. Kultūras pieminekļa atrašanās vieta: Rīga, Juglas iela 14 (kadastra apzīmējums 0100 092 2248 001).

3. Konstatētie apstākļi:

3.1. Ēka Rīgā, Juglas ielā 14 ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis “Korpuss Nr.1” (valsts aizsardzības Nr.8026) (turpmāk – Arhitektūras piemineklis). Arhitektūras piemineklis ir vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa “Strazdes muižas apbūve un parks” (valsts aizsardzības Nr.7931) daļa, kas šobrīd spēkā esošajā Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauts ar Kultūras ministrijas 29.10.1998. rīkojumu Nr.128, publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 18.12.1998. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā arhitektūras piemineklim ir norādīta adrese Rīga, Pāles iela 14.

3.2.Saskaņā ar Rīgas pilsētas Zemesgrāmatas nodaļuma Nr. 100000534534 II daļas 1.iedaļas 1.1.punkta ierakstu, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas Latvijas valsts Finanšu ministrijai (reģistrācijas kods 90000014724).

3.3. Arhitektūras pieminekļa aktuāla apsekošana ar fotofiksāciju veikta 12.12.2019 (Apsekošanas akts Nr. AA-2171/2019).

3.4. Arhitektūras piemineklis: vienkārša, simetriska plānojuma koka ēka ar izbūvētu mansarda stāvu un pagrabu zem pusēkas. Ēkas pamatapjomam vēlāk (iespējams, 19.gs.b.) austrumu galā piebūvēta pusaploces formas divstāvu veranda, bet rietumu galā divstāvu taisnstūrveida plāna torņveida koka piebūve ar lauztas formas divpakāpju jumtu un ķieģeļu kāpņu telpu. Ziemeļu fasādē lievenis ar divu jonisku kolonnu pāriem. Dienvidu pusē sākotnēji bijusi veranda, kas 20.gs.vidū nojaukta; šajā fasādes pusē plastisks, liekts zelminis.

Ēkai precizējams celtniecības laiks-balstoties uz vieniem datiem tā ir 1770.gadā celtā Strazdumuižas t.s.jaunā kungu māja, citur atrodamas ziņas, ka ēka celta 1853.gadā kā N.A. Pihlāva (*N.A. Pychlau*) villa.

Ēkai ir ar kaļķu javu mūrēti ķieģeļu pamati, apmesti. Ārsienas-koka brusu guļbūve, no ārpuses ar horizontālu dēļu apšuvumu, ko gala izbūvēs papildina vienkārši dekoratīvi koka pilastrī un dekoratīvās noseglīstes. Logi taisnstūrveida ailās, gan oriģinālie koka, divviru ar sīkrūšu dalījumu, gan no jauna ievietoti plastmasas pakešu logi. Zelminī virs galvenās ieejas vertikāls, ovāls logs ar klasicismam raksturīgu apdari. Mansarda augšdaļā jumtā šauri lēzeni lodziņi ar šprosejumu. Galvenās ieejas durvis oriģinālās pildīņu ar taisnstūrveida šprosetu virsgaismas logu. Durvju šķērsis ar klasicismam raksturīgo olinājumu. Abpus durvīm

SAŅEMTS

VAS «Valsts nekustamie īpašumi»

Nr. Sl 240Dat. 07. 01. 2020

SKENETS

i Prande

izvietoti plakani, kanelurēti koka pilastrī. Ieejas durvis abās gala fasādēs jaunas. Jumta konstrukcija-koka, segums –skārds. Ēkas centrālapkure nefunkcionējoša. Iekštelpās no oriģināla saglabājušās koka kāpnes ar dekoratīvām koka margām, kas no centrālās ieejas ved uz mansardu. Plānojums laika gaitā mainījies, telpām iekārtie griesti. Griestu vai sienu dekoratīvā apdare nav konstatējama. Atsevišķās telpās saglabājies, domājams, vēsturiskais parketa grīdu iesegums.

3.5. Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības: ēkas apjoma telpiskais risinājums pilsētvidē, fasāžu arhitektoniski dekoratīvais risinājums un apdare, vēsturiskās būvkonstrukcijas un būvgaldniecības izstrādājumi (galvenās ieejas durvis, parkets, koka kāpnes ar dekoratīvām koka margām), jumta forma un iesegums, logailu un ieejas durvju ailu aizpildījums.

4. Lēmuma pamatojums:

4.1. Ņemot vērā Arhitektūras pieminekļa statusu Latvijas kultūras mantojuma aizsardzība sistēmā, tā izmantošanu un saglabāšanu nosaka likums “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” (turpmāk – Likums) un 26.08.2003. Ministru kabineta Nr.474 “Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” (turpmāk – Noteikumi Nr.474).

4.2. Saskaņā ar Likuma 1.pantu Latvijas Republikā kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma daļa ar vēsturisku, zinātnisku, māksliniecisku vai citādu kultūras vērtību, kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm. Likuma 11.pants noteic īpašnieku pienākumu nodrošināt to īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu, ievērot normatīvajos aktos noteiktās kultūras pieminekļu aizsardzības prasības, kā arī Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) izsniegtus norādījumus – individuāli katra kultūras pieminekļa tipoloģijai, stāvoklim u.c. apstākļiem izstrādātas specifiskas prasības. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.474 45.punktu, kultūras pieminekļa īpašniekam izsniegtajos norādījumos tiek noteikts kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīms un saimnieciskās darbības ierobežojumi, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu.

5. Lēmums.

Lai nodrošinātu Arhitektūras pieminekļa saglabāšanu, īpašniekam tiek izsniegti norādījumi par Arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu:

5.1. Arhitektūras pieminekļi jāuztur sakoptā stāvoklī un tā uzturēšanas, kopšanas un remonta darbi jāveic savlaicīgi.

5.2. Arhitektūras pieminekļi jānodrošina pret bojāšanos (stāvokļa pasliktināšanos), ko izraisa mitrums, sals u.c. klimatiskā iedarbība, kā arī nodrošināma ugunsdrošība.

5.3. Arhitektūras pieminekļi un tā tuvumā nav pieļaujams izvietot eksplozīvas, ugunsnedrošas, ķīmiski aktīvas vai citas vielas, kas var apdraudēt Arhitektūras pieminekli, kā arī iekārtas, kas izraisa vibrāciju, un vidi degradējošas materiālu krautuves.

5.4. Arhitektūras pieminekļi nav pieļaujama tāda saimnieciskā darbība, kas var apdraudēt tā saglabāšanu. Nosakot Arhitektūras pieminekļa izmantošanas veidu, jāņem vērā Arhitektūras pieminekļa funkcijas atbilstība sākotnējai, kā arī Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības.

5.5. Īpašnieka pienākums ir informēt Pārvaldi par bojājumiem, kas radušies Arhitektūras piemineklim.

5.6. Pirms būvdarbu (konservācijas, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas) projekta (būvprojekta) izstrādes jāveic Arhitektūras pieminekļa arhitektoniski – mākslinieciskā inventarizācija vai izpēte. Ja izpēti paredzēts veikt ar metodēm, kas var pārveidot Arhitektūras pieminekli (piemēram, zondāžas), izpētes darbiem jāsaņem rakstiska Pārvaldes atļauja Noteikumos Nr.474 noteiktajā kārtībā.

5.7. Arhitektūras pieminekļa restaurācijas, remonta vai rekonstrukcijas gadījumā atjaunojamās Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības – ēkas apjoma telpiskais risinājums pilsētvidē, fasāžu arhitektoniski dekoratīvais risinājums un apdare, vēsturiskās būvkonstrukcijas un būvgaldniecības izstrādājumi (galvenās ieejas durvis, parkets, koka kāpnes ar dekoratīvām koka margām), jumta forma un iesegums, logailu un ieejas durvju ailu aizpildījums. Būvdarbu projektā iekļaujama plastmasas pakešu logu nomaiņa pret analogiem vēsturiskajiem koka divviru logiem ar sīkrūšu dalījumu.

5.8. Pirms Arhitektūras pieminekļa pārveidošanas darbiem (konservācija, restaurācija, remonts vai rekonstrukcija) īpašnieka pienākums ir saskaņot attiecīgo darbu projektu (būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā – būvprojektu) Pārvaldē un saņemt Pārvaldes rakstveida atļauju Noteikumos Nr.474 noteiktajā kārtībā.

5.9. Arhitektūras pieminekļa kopšanai, uzturēšanai un citai saimnieciskai darbībai, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, Arhitektūras pieminekli nepārveido un nesamazina tā kultūrvēsturisko vērtību, nav nepieciešama īpaša Pārvaldes atļauja. Taču 10 dienas pirms minēto darbu uzsākšanas par tiem rakstiski jāinformē Pārvaldes Rīgas reģionālā nodaļa.

5.10. Nav pieļaujama Arhitektūras pieminekļa atsevišķu daļu atsavināšana, kā arī zemes sadalīšana, ja tādējādi tiek apdraudēta Arhitektūras pieminekļa saglabāšana, par ko atzinumu sniedz Pārvalde.

5.11. Īpašnieka pienākums ir rakstiski informēt Pārvaldi par nodomu atsavināt Arhitektūras pieminekli (tā daļu). Atsavināšana var notikt, ja Pārvaldes Rīgas reģionālās nodaļas valsts inspektors ir apsekojis Arhitektūras pieminekli, kā arī nākamais tā īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par Arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

5.12. Īpašnieka pienākums ir nodrošināt Pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem) pieeju arī Arhitektūras pieminekļa publiski nepieejamajā daļā, iepriekš savstarpēji saskaņotā laikā.

6. Norādījumu pamatojums.

Likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 1. un 3.pants, 5.panta otrā daļa, 8.pants, 11.pants, 14.panta otrā daļa, 19., 20., 21. un 22.pants, 24.panta pirmā daļa, 26.panta otrās daļas 1.punkts. Ministru kabineta 26.08.2003 noteikumu Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" 21., 22., 42., 43., 44., 45., 47., 51.1., un 52.punkts.

Šis lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanu adresātam un viena mēneša laikā to var apstrīdēt ar iesniegumu Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vadītājam (Mazā Pils iela 19, Rīga, LV-1050).

Šajos norādījumos minēto likumu un Ministru kabineta noteikumu teksts pieejams interneta vietnē www.likumi.lv.

Papildus informācijas nepieciešamības gadījumā lūdzam sazināties ar Pārvaldes Rīgas reģionālo nodaļu pa tālr. 67213757 vai 66164796, vai rakstot uz e-pastu: riga@mantojums.lv

Rīgas reģionālās nodaļas vadītājs

 Jānis Asaris

Sagatavoja Rīgas reģionālās nodaļas
valsts inspektore I.Podžuka, inguna.podzuka@mantojums.lv